

Nr 11.

Ankom till riksdagens kansli den 10 februari 1934 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av viss utfästelse vid genomförandet av regleringen av potatismjölstillverkningen.

(2:a avd.)

I en den 3 januari 1934 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 28, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att godkänna en i § 10 av avtal den 12 oktober 1933 mellan statens potatismjölsnämnd och Sveriges stärkelseproducenters förening u. p. a. av nämnden gjord utfästelse.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för Kungl. Maj:ts förslag, får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet.

Av därstädes lämnad redogörelse framgår, att den vid 1933 års riksdag (R. skr. nr 339) i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 263 beslutade regleringen av tillverkningen och avsättningen av potatismjöl numera satts i tillämpning för tillverkningsåret 1 oktober 1933—30 september 1934. Sålunda har Kungl. Maj:t den 26 juni 1933 utfärdat förordning (nr 389) om tillverkning av potatismjöl, innebärande, att tillverkning av potatisstärkelse (potatismjöl) icke må äga rum utan tillverkningslicens. Rätten att meddela tillverkningslicens har överlåtits åt en samtidigt av Kungl. Maj:t tillsatt nämnd, statens potatismjölsnämnd. Förordningen har enligt kungörelse den 15 augusti 1933 (nr 513) trätt i kraft den 1 september 1933. Den 15 augusti 1933 har Kungl. Maj:t tillika utfärdat kungörelse (nr 514) med tillämpningsföreskrifter till nämnda förordning samt instruktion (nr 515) för statens potatismjölsnämnd.

Därefter har avsättningen av potatismjölet genom ett den 12 oktober 1933 mellan nämnden och Sveriges stärkelseproducenters förening u. p. a. träffat avtal ordnats sålunda, att denna förening till vissa priser inköper det tillverkade potatismjölet jämte stärkelseproducenternas ineliggande lager samt under vissa villkor försäljer mjölet. Nämnden har i avtalet åtagit sig ombesörja, att potatismjöl, som framställes av utom föreningen stående tillverkare, inklusive ineliggande lager, levereras till föreningen. För sist åsyftade potatismjöl betalar föreningen ett pris, som med 1 krona per deciton understiger priset för av föreningsmedlem tillverkat mjöl av motsvarande kvalitet. Prisavdraget är avsett att i huvudsak motsvara dels de kostnader, som föreningsmedlemmarna få vidkännas för sin tillverknings försäljning genom föreningen och var till motsvarighet för de utomstående tillverkarna efter förfogandet ej

kommer att finnas, dels ock de särskilda kostnader och olägenheter, som föranledas därav att ifrågavarande tillverkare icke anslutit sig till den förefintliga försäljningsorganisationen. I detta sammanhang är att märka, att genom en av styrelsen för föreningen den 19 oktober 1933 avlämnad förbindelse trygghet skapades för att varje stärkelseproducent, som så önskade, skulle kunna vinna inträde i föreningen och alltså även komma i åtnjutande av det högre priset.

Kungl. Maj:t, som den 20 oktober 1933 för sin del godkänt ifrågavarande avtal, har därvid gjort förbehåll om att en i § 10 av nämnden gjord utfästelse vinner riksdagens godkännande. Denna utfästelse har föreningen önskat erhålla till skydd mot de risker, som äro förbundna med föreningens i avtalet gjorda åtagande att till reglerade pris inköpa icke allenast den till 183,000 deciton uppgående årstillverkningen utan även stärkelseproducenternas inneliggande lager. De åsyftade riskerna sammanhånga med att de prisreglerande åtgärderna, i likhet med själva avtalet, tills vidare begränsats till det tillverkningsår, som går till ända den 30 september 1934. Med hänsyn härtill har i § 10 förutsatts, att åtgärder från statens sida vidtagas för att bereda föreningen dels möjlighet att erhålla samma priser för den 1 oktober 1934 inneliggande lager av potatismjöl, som i avtalet blivit bestämda, dock med avdrag för 15,000 deciton, dels ock ersättning för vissa ränte- och lagringskostnader i avseende på inneliggande lager av potatismjöl, utom 15,000 deciton, under tre månader, räknat från och med den 1 oktober 1934.

Utskottet.

Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, vilket utgör ett led i genomförandet av den nästföregående år beslutade regleringen av tillverkningen och avsättningen av potatismjöl. Emellertid vill utskottet erinra, att den av Kungl. Maj:t, i överensstämmelse med 1933 års riksdags beslut, utfärdade förordningen om tillverkning av potatismjöl endast gäller till och med den 30 september 1935. Vid sådant förhållande och då det är ovisst, huruvida de nuvarande bestämmelsernas giltighetstid kommer att förlängas, anser sig utskottet böra redan i detta sammanhang framhålla angelägenheten av att vid regleringens eventuella upphörande inneliggande lager av potatismjöl icke blir större än som är oundgängligen nödvändigt.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet, att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 9 februari 1934.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 4.